Comentariile trimisului nostru special
AUREL C. NEAGU

MEXICO 68

ONORURILE OLIMPIADEI ŞI ONOAREA FOTBALULUI

● După o finală unică ● Cine este arbitrul Diego de Leo ● Cînd şi cum a greşit ● Autoritate exagerată ● Şi totuşi, jucătorii sînt primii vinovaţi ● Raul Cardenas, noul antrenor al echipei Mexicului ?

În doi ani, am asistat la două finale memorabile. Prima în 1966, pe stadionul Wembley, unde — în faţa a circa 100 000 de spectatori, echipa Angliei a cîştigat campionatul mondial. Atunci, într-un entuziasm general, fotbaliştii englezi au făcut un tur pe stadion, trecînd din mînă în mînă „Cupa Jules Rimet" şi a urmat o noapte londoneză de pomină, cu o dezlănţuire uriaşă de bucurie.

A doua finală s-a petrecut simbăta trecută pe stadionul Azteca din Ciudad de Mexico. Finala olimpică. S-au întîlnit echipele (olimpice) ale *Ungariei* şi *Bulgariei*. Spectatori : 60 000 ! spre vestiare. Fiecare cu o medalie de git, chiar şi rezervele maghiare au primit aceleaşi medalii de aur ca uluitorul *Beamon* cu cei 8,90 m la lungime sau *Evans* cu fantasticul său record la 400 m plat !

DISPROPORŢIE RAR ÎNTÎLNITĂ

Onorurile olimpice au fost generoase cu fotbalul, dar onoarea fotbalului la Olimpiadă nu s-a menţinut decît prin marele credit pe care i-l acordă publicul în orice împrejurare. Acest turneu olimpic, cu disproporţii de valoare supărătoare, cu nivel de joc mediocru raportat la scara internaţională, a avut pînă la urmă parte şi de o finală cu deznodămînt rar întîlnit, controversată, în orice caz supărătoare, chiar dacă se admite punctul de vedere al arbitrului, care a eliminat trei jucători bulgari şi unul ungur.

Am văzut, deci, o finală sui-generis, jucată din min. 44 numai de 19 jucători, iar spre sfîrşit de 18, pentru că — după cum se ştie — au fost eliminaţi pe rînd *Dimitrov*, *Ivkov*, *Hristov* (Bulgaria) şi *Juhasz* (Ungaria), trei pentru lovirea adversarului, intenţionată, unul (*Hristov*) pentru ripostă la decizia arbitrului. *Ce s-a petrecut pînă la eliminări ?* Cu un joc foarte dinamic, animată de o mare dorinţă de a învinge, echipa bulgară a deschis scorul în min. 7, dar curînd jocul s-a echilibrat, tehnica mai bună a ungurilor a început să se afirme şi în două minute scorul a fost răsturnat. Ungaria a egalat (min. 41) şi a luat conducerea (min. 42). Din acest moment au început scenele care vor urma timp de aproape 7 minute şi în cursul cărora vor fi eliminaţi cei trei jucători bulgari, ceea ce înseamnă spulberarea speranţelor echipei de a mai deveni campioană olimpică. Jucătorii bulgari îşi pierd calmul, controlul asupra nervilor, în momentul în care s-au văzut conduşi şi au început să deposedeze adversarii de minge prin intrări dure. Ei au primit două avertismente, unul adresat lui *Dimitrov*, care a fost eliminat cînd l-a lovit intenţionat pe *Nosko*, decizie la care bulgarii au protestat. După numai două faze, un alt jucător bulgar este avertizat, pentru ca imediat, în urma unui fault vizibil intenţionat, să fie eliminat şi *Ivkov*. Din nou proteste, *A. Hristov* aruncă mingea spre arbitru, apoi îl îmbrînceşte. Arbitrul nu ezită să-l elimine. Alte proteste. Antrenorul *Gheorghi Berkov* îşi linişteşte jucătorii şi, în fine, jocul se reia după ce durata reprizei fusese depăşită cu mult.

În acest timp, reacţia publicului este puternică. Spectatorii nu sînt de acord să vadă o finală cu o echipă avînd trei jucători în minus. Deşi arbitrii erau mexicani, deşi nimănui nu i-a convenit eliminarea echipei mexicane de către Bulgaria la Guadalajara, într-un consens propriu spectatorilor din lumea întreagă, mulţimea de pe „Azteca" a vrut o finală echitabilă. În semn de protest pernele cu reclama „Coca-Cola" zboară pe teren, iar vociferările nu mai contenesc. Arbitrul însă, a rămas ferm la deciziile sale şi astfel am văzut o finală jucată în condiţii rar întîlnite.

ÎN CE MĂSURĂ ARE DREPTATE DIEGO DE LEO

Acesta e numele arbitrului mexican, autorul celor patru eliminări. Aici, arbitrii folosiţi în turneul final au fost cunoscuţi numai cu o oră înaintea partidelor. De numele arbitrului **de Leo** însă, am avut prilejul să aflu, printr-o simplă întîmplare, cu cîteva zile mai înainte. Un coleg italian ne-a spus că meciul Brazilia — Selecţionata F.I.F.A. de la Rio va fi condus de un arbitru de origine italiană, stabilit de 8 ani în **Mexic, pe nume Diego de Leo.** Acesta a fost preferat chiar lui **Lo Bello.** De aceea, cînd ni s-a spus că tot el va arbitra şi finala, curiozitatea ne-a crescut.

Atitudinea lui atît de autoritară a uimit pe toată lumea, deoarece este cunoscut faptul că în împrejurări deosebite, cum ar fi finalele unor competiţii internaţionale de răsunet mondial, arbitrii caută ca, în măsura posibilităţilor, să nu modifice raportul numeric de pe teren, pentru a nu dezavantaja vreuna din echipe. Or, eliminarea a trei jucători din aceeaşi formaţie este un caz rar întîlnit.

În ce măsură are dreptate arbitrul mexican ?

Jucătorii bulgari n-au putut suporta spectrul înfrîngerii, n-au mai putut să-şi stăpînească nervii şi au început să practice un joc periculos prin atacuri dure. Eliminarea lui **Dimitrov** a fost justificată deoarece faultul intenţionat comis de el asupra lui **Nosko** a fost precedat de un avertisment. La a doua eliminare arbitrul a procedat vădit influenţat de faptul că jocul degenerase şi l-a exclus din joc şi pe **Ivkov,** cu toate că acesta nu fusese avertizat. Este adevărat că după ultimele interpretări şi dispoziţii interioare ale comisiei de arbitraj F.I.I.F.A. **arbitrul poate elimina şi fără avertisment dacă socoteşte că infracţiunea este gravă şi că meciul degenerează din cauza unor dese neregularităţi produse în joc. Nu este mai puţin adevărat însă că de Leo ar fi trebuit să ţină seama de caracterul acestei finale şi să avertizeze pe jucător şi pe căpitanul echipei şi numai dacă s-ar mai fi repetat o lovire intenţionată să procedeze la eliminare. Or, severitatea lui a produs o nouă situaţie, intervenţia necontrolată a jucătorului A. Hristov pe care arbitrul s-a văzut obligat să-l elimine pentru a-şi păstra autoritatea pe teren. Prin urmare, lipsa de tact a arbitrului a dus la o situaţie care a disproporţionat decisiv forţele echipelor, a privat 60 000 spectatori de o finală cu rezultat concludent şi a adăugat un motiv în plus la teza care susţine, în bună măsură îndreptăţit, scoaterea fotbalului din programul J.O.**

Nu putem însă absolvi pe fotbaliştii de vină, deoarece ei în primul rînd trebuie să dea dovadă de calm, de respect faţă de adversar şi public, păstrîndu-se cu stăruinţă în limitele regulilor de joc, aşa cum atleţii respectă culoarele de alergare, fără să încerce să-şi împiedice partenerii în timpul cursei.

Echipa Bulgariei a plătit scump nervozitatea jucătorilor săi. Încă o dată se dovedeşte că arbitrul are, pînă în cele din urmă, puteri discreţionare, că deciziile lui sînt inapelabile.

După meci, arbitrul n-a venit în sala de interviuri. Comisia de arbitraj F.I.F.A. l-a oprit, considerînd că conducătorii de joc nu justifică deciziile lor decît în faţa organelor F.I.F.A. Vom vedea un semn al părerii oficiale în menţinerea sau infirmarea delegării arbitrului **Diego de Leo** la meciul jubiliar de la Rio de Janeiro.

În ce priveşte rezultatul finalei, el a fost normal favorabil Ungariei, care şi-a mărit avantajul cu încă două goluri dar nu a mai insistat. Avantajul numeric i-ar fi dat dreptul, dar atmosfera generală nu a solicitat un astfel de efort. Echipa maghiară îşi cîştigase un drept la obţinerea medaliei de aur din momentul în care, în condiţii egale cu ale adversarilor, recuperase dezavantajul de un gol şi luase conducerea cu 2—1 în min. 42, **înaintea eliminărilor dictate de arbitru.**

ÎNCĂ UN ANTRENOR A PLĂTIT PENTRU INSUCCESELE ECHIPEI SALE

Antrenorul echipei olimpice a Mexicului, *Ignacio Trellez*, nu mai este antrenor al lotului reprezentativ mexican. El şi-a prezentat demisia după eşecul din semifinale, de la Guadalajara, în faţa Bulgariei. După aceea a urmat pierderea medaliei de bronz în favoarea Japoniei. *Echipa niponă a devenit astfel revelaţia turneului olimpic, după scurt timp — aproximativ 10 ani — de la învăţarea acestui sport.*

De fapt, turneul olimpic a păstrat din plin caracteristicile oricărei mari întreceri fotbalistice producînd surprize (eliminarea Cehoslovaciei în jocurile din grupe, eşecul Mexicului în faţa Franţei, calificarea Bulgariei prin tragere la sorţi după egalitatea de 120 minute cu formaţia Izraelului şi acest veritabil succes al japonezilor).

Este greu de imaginat decepţia iubitorilor de fotbal mexicani, pregătiţi să sărbătorească medalia de aur a echipei lor. Împotriva lui Trellez au fost tunete şi trăznete în presă şi în tribune. Trellez n-a fost uitat nici la finală, pentru dezavuarea lui spectatorii folosind cele mai neobişnuite forme de protest : pancarte cu „Adios Trellez", pancarte cu... doliu etc.

Amărăciunea lor a fost într-o măsură compensată de victoria *„mundialilor"* (cum sînt numiţi fotbaliştii din prima echipă naţională) *care au obţinut duminică la Montevideo un mare succes, cu 2—0, în faţa echipei Uruguayului,* despre care orice mexican îţi spune că fosta campioană mondială n-a mai fost învinsă acasă de 15 ani !

De pe acum, obiectivul tuturor suporterilor mexicani a devenit campionatul mondial din 1970. Dorinţa lor de a-l cîştiga este stimulată şi de această victorie asupra Uruguayului. Dar ce va mai urma de aici încolo ?

Ieri l-am vizitat pe preşedintele federaţiei mexicane, *dl. Guillermo Canedo.* L-am întrebat despre măsurile ce se vor lua pentru pregătirea echipei Mexicului în vederea C.M. 1970, după capotarea selecţionatei olimpice, care — de fapt — face parte din lotul reprezentativ general. Ne-a răspuns că aşteaptă să se mai tempereze efectele imediate ale acestui eşec pentru a se putea lua hotărîrile cele mai logice. În culise se anticipează însă, numirea ca antrenor principal al „obiectivului 1970" a lui ***Raul Cardenas,*** în prezent aflat în turneu cu echipa Mexicului în America de Sud.

În ce priveşte turneul în Europa al mexicanilor a rămas stabilit că el va cuprinde cinci meciuri şi se va desfăşura în perioada 15 aprilie — 15 mai 1969. Preşedintele federaţiei mexicane ne-a reamintit că s-ar bucura dacă echipa Mexicului ar juca în România, cu revanşă în Mexic.

UNGARIA — BULGARIA 4-1 (2-1)

Au marcat : **Dimitrov** (min. 7) — **Menczel** (min. 41), **A. Dunai** (min. 42), **Juhasz** (min. 49), **A. Dunai** (min. 62).

Spectatori : 60 000. Arbitri : **Diego de Leo — Arturo Yamasaki, Alfonso Gonzales** (toţi din Mexic).

UNGARIA : Fater — Novak, Drestyak, Pancics, Menczel, Szücs, Fazekas, A. Dunai, Nagy, Nosko, Juhasz.

BULGARIA : Iordanov — Gherov, Hristakiev, Gaidarski, Ivkov, Gheorghiev, Dimitrov, Iankovski (min. 54: K. Hristov), Jekov, A. Hristov, Donev (min. 62 : Ivanov).

Eliminaţi : **Dimitrov** (min. 43), **Ivkov** (min. 44), **A. Hristov** (min. 44), **Juhasz** (min. 85).

Acel min. 44, cînd — după **Ivkov** — este eliminat şi **A. Hristov** (nr. 10) Foto : LA PRENSA — Mexico City

Atac maghiar la poarta Bulgariei. **Iordanov** însă, unul din cei mai buni jucători ai finalei, blochează sigur balonul
Foto : LA PRENSA — Mexico City